

Kultur- og likestillingsdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Oslo, 16. januar 2023

Høringssvar fra Høgskolen Kristiania – høring NOU 2022: 9 En åpen og opplyst offentlig samtale

Høgskolen Kristiania viser til høringsbrev ref 22/4619- fra Kultur- og likestillingsdepartementet, omhandlede høring av NOU 2022: 9 En åpen og opplyst offentlig samtale – Ytringsfrihetskommisjonens utredning.

Innspill til høringsnotatet:

Kristiania vil berømme utvalgets arbeid og resultat i NOU 2022: 2 *Akademisk ytringsfrihet*. Temaet er dagsaktuelt og særdeles sentralt for akademia. Utvalget har i sin rapport vist til konkrete forslag til hvordan man kan forankre ansvaret og hvordan man best mulig får satt ytringsfrihet på dagsorden.

Utredningen har forslag til endringer i regelverk og etablerte ordninger for å styrke ytringsfriheten. Kristiania ser dette som en del av flere potensielle virkemidler som kan fremme ytringsfrihet på ulike samfunnsområder. Flere av forslagene innebærer en styring av ytringsfrihetens rettslige stilling.

Trygghet for ytringer

Som en direkte konsekvens av friheten til å ytre seg er det vel så viktig å styrke mottakere av ytringer. Dette kan være seg innenfor samfunnsdebatter, arbeidslivet og ikke minst i studiesituasjoner. Kristiania er av den oppfatning at utdanningsinstitusjoner spiller en stor

rolle i dette arbeidet. Som en leverandør til fremtidige forskere og deltagere arbeidslivet er det viktig at man skaper tryggheten blant studenter og ansatte til å tåle å være uenig. En ustabil uenighetskultur utgjør en trussel mot ytringsfrihetens praktiske posisjon. Uten trygghet er det økt fare for støy i sosiale medier, kommentarfelt og debatter. Kristiania skal være en produsent av institusjonell trygghet for et bærekraftig ytringsklima.

Ytringsmot

I forlengelse av å skape en institusjonell trygghet er det viktig at man også har ytringsmot. Til tross for at ytringsfriheten står sterk rettslig er det likevel svakheter i hvordan vi håndterer ytringsfriheten i praksis. Arbeidsgivere, samfunnsaktører og medier gir etter for offentlig eller kollegialt press. Ytringsfrihetskommissjonen har blant annet vist til forslag om å endre arbeidsmiljøloven til å inkludere opplæring, kunnskap og trening i ytringsfrihet. Kristiania ser på dette som et tiltak til å øke ytringsmot hos den enkelte. Som forsknings- og utdanningsinstitusjon er det helt sentralt at forskning må kunne formidles til tross for at innholdet kan være påtrengende. Ikke alle forskningsresultater vil være i tråd med dagsaktuelle samfunnsnormer, men forskningen må likevel kunne formidles. Samfunnet vil tape stort om det ble mindre bredde i forskningsbasert kunnskap. Forskere har spesialkunnskap som skal og bør formidles til allmennheten. Kristiania mener sektoren må jobbe aktivt med å skape denne tryggheten blant forskere. Ikke minst er det viktig at forskere viser solidaritet til folket og sine kolleger, selv om man er uenig.

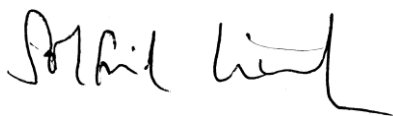
Ytringsfrihet i studietiden

En sunn holdning til ytringsfrihet er vel så relevant for studenter som blir berørt av forskningen. Kristiania mener det må legges mer vekt på å rette mer fokus på ytringsfrihet i utdanninger for å skape en holdningsendring allerede fra studietiden. Studenter er samfunnets fremtid og trenger nødvendig veiledning i å best mulig møte fremtiden. Utdanning er en dannelsesprosess, studentene burde derfor få opplæring om praksis samt en kulturforståelse gjennom opplæring. Med sosiale medier og et stadig med teknologisk samfunn vil studenter berøres mer av kritikk, personangrep og hets enn tidligere. Som utdanningsinstitusjon er vi ansvarlig for å gi studenter den basisferdigheten og tryggheten som kreves for at de skal kunne mestre utfordringene som følger av ytringsfriheten.

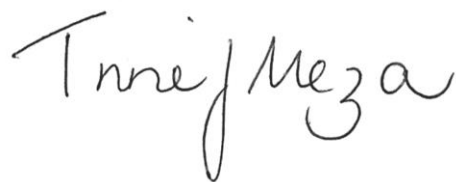
Mangfold og inkludering

For å ha et fungerende samfunn hvor ytringsfrihet kan utfolde seg må vi ha tilstrekkelig respekt og inkludering. Respekt for andres meninger, kultur og person. Inkludering av alle deler av befolkningen til å bruke sin ytringsfrihet. Kristiania mener utdanningsinstitusjoner og virksomheter som er en del av kunnskapsformidling, for eksempel biblioteker, må være åpne for å trekke inn aktører med ulike eller kontroversielle synspunkt. Institusjoners mulighet til å drive direkte eller indirekte sensur er en direkte påvirkning på ytringsfriheten. Her må et robust ytringsklima være førende drivkraft for institusjonene. Samfunnet er mangfoldig i person og mening, dette må gjenspeiles også hos utdanningsinstitusjoner så vel som øvrige arbeidsplasser. Informasjon om ytringsfrihet og tilgangen til plattformer bør være en universell rett for alle borgere, uavhengig av blant annet etnisitet, seksuell legning, funksjonsnedsettelse, kjønnsidentitet, alder og politisk eller religiøs tilhørighet. Her må alle aktører som har en rolle stilles til ansvar. Dette kan være for eksempel være eiere av ulike sosiale plattformer, medier og utdanningsinstitusjoner. Bredden i samfunnsdebatten oppnås kun når hele samfunnet får delta.

Vennlig hilsen

Solfrid Lind
Administrerende direktør

Trine J. Meza
Rektor